

[Stats- og udenrigsministeren.]

udover selve ordlyden, den formulering, man har givet mindretallets frihedsrettigheder. Som det så ofte er sagt under forhandlingerne her i dag, er det ånden og den gode vilje, det kommer an på, og jeg tror og håber, at dette også vil få virkning for mindretallets — som jeg synes — rimelige ønsker på det kirkelige område.

Det ærede medlem fru Ingeborg Refslund Thomsen henviste til, at ministerpræsident von Hassel i sin tale i landdagen i Kiel den 31. marts som et af resultaterne af de dansk-tyske mindretalsforhandlinger nævnte, at den fra tysk side ønskede forsørgelse på lovmæssigt grundlag af krigsofrene blandt medlemmerne af det tyske mindretal nord for grænsen nu var blevet muligjort, og det ærede medlem bad mig oplyse, hvad ministerpræsidenten hermed hentydede til. Jeg kan herpå svare, at den tyske delegation under forhandlingerne forklarede, at krigsofrene i det tyske mindretal indtil nu har fået en såkaldt kammeratskabshjælp fra Tyskland. Efter at der nu i forbundsrepublikken er vedtaget love, hvorved man drager omsorg for krigsofrene, har man fra tysk side ønsket, at disse love også skulle komme krigsofrene i det tyske mindretal nord for den dansk-tyske grænse til gode. De danske forhandlere udtalte heroverfor, at man ikke fra dansk side havde nogen betænkelighed ved gennemførelsen af en sådan understøttelse, men pegede på, at den i det enkelte tilfælde måtte tages i betragtning ved beregningen af sådanne sociale ydelser, som vedkommende krigsinvalid måtte oppebære efter den danske lovgivning, og hermed var de tyske forhandlere ganske indforståede. Jeg håber, denne oplysning vil være tilfredsstillende for det ærede medlem, og jeg går isvrigt ud fra, at det ærede medlem fru Ingeborg Refslund Thomsen vil tilgive mig, at jeg ikke går ind i en almindelig drøftelse af det særstandpunkt, hun har. Det ærede medlem indtog et ganske klart og utvetydigt standpunkt, og da vi andre også har gjort det, er der jo ingen grund til, at vi fortaber os i detaliller.

Det ærede medlem hr. Alfred Jørgensen spurgte, om de klassiske krav havde været nævnt: adskillelse mellem Slesvig og Holsten og flygtningespørgsmålet. Dertil kan

jeg svare: nej, det har de ikke. Det ærede medlem spurgte om militærtjenesteproblemet, og jeg kan her svare, hvad jeg også svarede under en pressekonference i Bonn, da jeg blev spurgt om det samme: dette er ikke et anliggende, der kan give den danske regering anledning til forhandlinger; det er et anliggende, som må drøftes direkte mellem de dansksindede tyske statsborgere i Sydslesvig og den tyske forbundsregering — det må være disse parter, der i givet fald skal drøfte, om der i denne sag er særlige ting at tage hensyn til.

Det ærede medlem hr. Aksel Larsen talte om ceremoniellet, der havde været dernede i Bonn, og var meget optaget af det. Jeg har såmænd ikke været så optaget af det — det må jeg uden videre erkende. Jeg blev først rigtig opmærksom på det, da jeg så fotografiet i „Land og Folk“ af mig og en tysk soldat, der præsenterer gevær. Nu var det naturligvis et tilfælde, at netop det billede kom i „Land og Folk“ — det er jeg godt klar over. Der stod ganske vist foran forbundskanslerens hus to tyske grænsepolitifolk, men jeg havde ikke bestilt dem, jeg havde ikke engageret dem. Men det blev altså virkelig muligt at få netop dette billede i „Land og Folk“ — og jeg synes, det var kvik journalistik. Jeg er imidlertid ikke så særlig kyndig i den slags militærceremoniel, men jeg forstår, at det ærede medlem har større erfaringer end jeg på dette punkt og måske derfor interesserer sig særlig for den side af sagen.

Det ærede medlem spurgte endvidere, om vi havde drøftet valgkredsoplægningsproblemet, og dertil må jeg svare: nej, det har vi ikke. Jeg tør ikke indgå på nogen egentlig diskussion om spørgsmålet, men jeg kan sige, at de fleste af de mennesker, jeg har talt med om dette spørgsmål, har den opfattelse — og den tror jeg er rigtig — at selve valgkredsplaceringen spillede en meget væsentlig rolle, sålænge 5 pct.s klausulen eksisterede, men at dette anliggende vil få en yderst minimal betydning, om overhovedet nogen, når 5 pct.s klausulen bliver ophævet — en opfattelse, som jeg dog naturligvis ikke tør udgive for at være absolut holdbar.

Jeg takker det ærede medlem hr. Hans Schmidt for den — som jeg synes — stilfærdige tale, hvori det ærede medlem gav